

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

منطق مقدماتی

تقسیمات الفاظ

جلسه ۴

استاد وافی

دلالت وضعی لفظی:

الف: مطابقی: دلالت لفظ بر تمام معنی

ب: تضمینی: دلالت لفظ بر جزء معنی

ج: التزامی: دلالت لفظ بر خارج معنی لفظ

تقسیمات الفاظ:

۱. مختص: یک لفظ یک معنی دارد.

۲. مشترک: یک لفظ چند معنی دارد.

۳. منقول: لفظ با مناسبت، از معنی اول به معنی دوم استعمال می شود.

۴. مرتجل: لفظ بدون مناسبت، از معنی اول به معنی دوم استعمال می شود.

۵. حقیقت: استعمال لفظ در معنی ای که وضع شده.

۶. مجاز: استعمال لفظ در غیر معنی ای وضع شده است.

۷. مترادف: چند لفظ یک معنی دارد.

۸. متباین: هر لفظ معنی مختص به خود دارد.

۹. مفرد: لفظ جزئی ندارد که بر جزء معنی دلالت کند.

۱۰. مرکب: جزء لفظ بر جزء معنی دلالت دارد.

نکته:

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

- هدف منطقی از بیان اقسام دلالت و لفظ، ارائه توصیه هایی درباره روش درست استفاده از الفاظ در تعریف و استدلال است.
مفهوم و مصداق :

ImamSadiq.tv

alfadiq.tv الف: به صورت های موجود در ذهن، مفهوم می گویند.

ب: مصداق عبارت است از: آنچه مفهوم بر آن صدق می کند.

مفهوم بر دو قسم است:

الف جزئی: مفهوم غیر قابل صدق بر مصادیق متعدد.

ب کلی: مفهوم قابل صدق بر مصادیق متعدد

نکته دوم:

۱. آنچه در منطق بحث می شود، مفهوم کلی است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲. اگر دو مفهوم کلی را به لحاظ مصادیق با یکدیگر بسنجیم، یکی از صورت های زیر را خواهد داشت:

تساوی، تباین، عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv